

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului :</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor :</p> <p>Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
---	---	--

Congresul adventiștilor de ziua șaptea din București.

De: Pr. **Dimitrie Blidariu**

N'a trecut mult timp dela ținerea congresului baptist din București și iată că din nou am fost neplăcut surprinși că un nou congres sectar s'a ținut iarăși în capitala țării. De astă dată adventiștii închinători ai Sâmbetei, numiți altcum „de ziua șaptea”, s'au întrunit în congres.

Di T. P. Păcescu etor al bisericii ortodoxe române în articolul său din Nr. 272 al ziarului „Universul”, scriind despre acest congres spune următoarele: „Timp de 4 zile în șir, marea sală evreiască *Barașeum*, din București a răsunat de rugăciunile, cântările și protestele creștinilor din țară, închinători ca și evreii, ai Sâmbetei. Origina iudaică a acestei secte religioase americane se demască pe sine fără să vrea și fără alt argument. Un predicator *american*, altul *englez* și altul *elvețian* au știut să ia parte activă la congresul adventiștilor din Oltenia și Muntenia de vest, adică al țaranilor români foști până ieri creștini ortodocși.

Iată dar, cine va să ferească această țară atât de ospitalieră. Tocmai trei oameni cu totul străini de sufletul țaranului român, fiecare din câte o parte a globului pământean, venind direct în România, în capitala sa, să asculte jalba Românilor, cari dacă nu veneau ei se prăpădeau în țara lor, cecece denotă în chip foarte elocvent scopul urmărit de sectari în România.

Acești oaspeți nepoftiți, aventurieri religioși internaționali, abuzând de toleranța prea mare a statului român, profitând apoi și de buimăceala unor români oropsiți ai sorții, în plenul congresului n'au făcut altceva decât că s'au transformat în apărătorii drepturilor românilor adventiști protestând și atacând Decizia Ministerului Cul-

lor Nr. 4781 din 17 Aprilie a. c., și publicată în Monitorul Oficial Nr. 93 din 21 Aprilie a. c., prin care se reglementează funcționarea asociațiilor religioase recunoscute, luând apoi măsuri contra asociațiilor religioase interzise.

Natural că această decizie nu putea fi pe placul sectarilor, căci în ce privește prozelitismul religios e categorică. Iată ce se spune în art. XVII: „*Prozelitismul religios, oprit tuturor cultelor din țară, este interzis și asociațiilor religioase recunoscute de minister. Membrii asociațiilor religioase nu pot ține întruniri publice în care să se critice doctrina și organizația altor culte, cu scopul vădit de a face prin aceasta propagandă de prozelitism religios.*”

Prin această decizie s'au curmat multe abuzuri sectare cecece a provocat din partea lor protestări, căci tocmai acesta a fost scopul ținerii acestui congres. Atât de departe au mers cu obraznica lor îndrăsneală, declarând pe față, că nu se vor supune deciziei și afirmând că au atacat-o în contencios cerând guvernului s'o retragă de bună voie.

O declarație — îngrijorătoare pentru noi au făcut-o în plenul congresului că în ultimii doi ani au convertit 4000 de țarani români ortodocși.

Statul major central îl au în București Str. Labirint Nr. 116. Au în Oltenia și Muntenia de vest 141 case de rugăciune.

Mai putem sta nepăsători în fața unor astfel de atacuri? Nu. Va trebui odată să se curme pentru totdeauna cu asemenea nelegiuiri.

Să protestăm cu toată energia, să le punem calușul în gură acestor haimanale cari n'au ce căuta în țara noastră.

Avem biserică dominantă, s'o apărăm: clerici și mireni, cu același material războinic ca și ei: colportaj cât mai mult, cu reviste, cu cărți bune, prin scris, prin grai viu, căci altcum va fi prea târziu.

Preoțimea e bine să cunoască și să studieze decizia ministerială referitoare la reglemen-

tarea asociațiilor religioasă căci este de folos a o cunoaște pentru a ne putea apăra contra atacurilor sectare pe cale legală atunci când va fi cazul.

Sperând însă că în sufletul fiecărui bun român ortodox este infiltrat adânc sentimentul național și creștin va ști să-și apere cu toată demnitatea neamul și credința strămoșească care în vremuri de grele încercări a fost locul de scăpare al tuturor. Și dacă pe altarul credinței s'au jertfit atâția mucenici, datori suntem ca acum când prin grația divină suntem liberi în țara noastră putând a ne ruga în limba noastră strămoșească, să păstrăm și să ne apărăm credința ca pe un tezaur de mult preț, căci astfel și harul lui Dumnezeu peste noi va sălășlui, având izbândă în necazuri și în nevoi zdrobind sub picioarele noastre puterea vrăjmașului.

Așa să ne ajute Dumnezeu*!)

Problema Săcuiască.

De : Prof. Constantin Rudneanu

Problema săcuiască este iarăși la ordinea zilei. Din nou se agită o problemă care de mult se credea că este pentru totdeauna și pe deplin aranjată. Ungurii din nou încep — înțelegând pe istoricii dela Budapesta ca să arate existența hunică — sau chiar mai veche a originii Săcuilor în Ardeal... apoi „Blocul Săcuiesc“.....

Teritoriul acesta cuprinde 3 județe: Odorhei, Ciuc și Trei Scaune cu o întindere de 12,000 km. p. Săcuii au ajuns aci în urma colonizărilor cari s'au făcut în mijlocul mării masse de Români, cari au existat „*ab antiquo*“ Săcuii au rămas ca o cetate închisă din toate părțile de elementul românesc, multă vreme și-au dus viața lor proprie cu organizarea lor specifică, regii Ungriei respectându-le drepturile, altădată îi găsim ca aliați ai Domnilor români din Principatele Române. Ei însă n'au scăpat de vicisitudinile statului maghiar care cu încetul și'n deosebi după 1848 a început politica de maghiarizare prin Biserică și Școală; așa s'a ajuns la formele ciudate ale maghiarizării tot mai intense.

Problema aceasta cu privire la originile și mai ales la dezvoltarea lor a fost mult discutată de prof. G. Popa-Lisseanu, care într-o carte intitulată: „Date privitoare la maghiarizarea

Românilor¹⁾“ ne dă o privire generală de mare importanță cu privire la problema săcuiască. Maghiarizarea Românilor spune autorul s'a făcut în toate timpurile, dela începutul formării statului unguresc, pe când era un stat clerical și când Papii dela Roma căutau prozeliti prin Sud-estul-Europei, el a fost intensificat mai ales în sec. XIX-lea și cel următor. Cu documente valoroase se arată existența elementului românesc în Ardeal la venirea Ungurilor; însăși numirea de „*Ardeal—Erdély*“ e o probă că Români erau autohtoni — Ardealul era „*țara lor*“ din timpurile cele mai vechi (pag. 11).

Deosebit de importante sunt datele ce le culege d-l G. Popa-Lisseanu din „*Codex Diplomaticus Ungariae*“ a lui G. Fejér utilizat și de N. Densușianu. Se găsesc urme de sate cu numiri românești lângă lacul Balaton: moșia Petra, lacul Turku și Zacadat, moșiile Ursa, Knez, Gamaz etc. — Documente din secolul al XI-lea, apoi între personalul unei mănăstiri găsim numele: Micu, Vidu, Foca, Radu, Florian, Szike, Mikola, Bob, Grelu etc.. Toate aceste ne dovedesc că mulți romanici au rămas aci în Pannonia pe lângă alții cari vor fi plecat. — Notarul Anonimus al regelui Bela spune despre populația Slavă și Valachă ce au găsit-o Ungurii aci, oricât ar voi să-l nege unii istorici unguri, ce este „*pastores Romanorum*“? Multe sate românești găsim în Pannonia ca: „*Olasztalu*“ — în sensul de „*Vlahi*“, satul cu populație romanică. (pp. 16—19). Interesantă de remarcat este și originea română a baronului Ioșika, — în regiunea Huniedoarei unde s'au găsit vechile așezări românești, cu inscripțiile cirilice din Bisericile dela Sângeorz, pe Streiu, Ribița, Crisciov și altele, apoi un mare general ungur fiu de român Czetz Iános. (pp. 26—30). O listă a Românilor secuizați în Micfalău în timpul unei singure generațiuni ne arată procesul ce a fost urmat: Karácsonyi Ferenc, din tată român ortodox; are 2 copii romano-catolici..... astfel se enumără 12 familii mixte secuizate“ (pp. 32—34). Foarte pe larg sunt analizate diferitele păreri asupra originii Secuilor, a lui Hunfalvy, Iuliu Pauler, Carol Szabó, Henric Marczali, Géza Nagy, Ladislau Réthy, Iosif Huszka, Iuliu Sebestyén, I. Karácsonyi, etc.. Există și o origine nemțească a Secuilor espusă mai târziu de decedatul episcop ungur I. Karácsonyi (pp. 50—54), apoi originea avară a Secuilor emisă de Géza Fehér. In capitolul XVIII-lea găsim cum este întrebuițată limba românească în vicieimul secuesc, o dovadă minunată că Secuii tră-

*) Articolul scris acum 2-3 săptămâni este actual azi și totdeauna pentru pericolul semnalat și îndemnul la luptă împotriva-i.

Decizia ministerială No. 4781, publicată în întregime ca adaos la legea cultelor s'a tipărit în broșură și se vinde la librăria diecezană cu 25 lei exemplarul.

*) Editura „Universului“, București, 1937. Tipărită de Liga Antirevizionistă.

ind în mijlocul Românilor au adoptat vicleiul românesc, traducându-l în limba lor (pp. 75—82). Maghiarizarea cea mai sigură s'a făcut desigur prin biserică și școală, prin legiuirile lui Trefort și Appony, de aceea Românii în Secuime n'aveau nici o școală secundară sau profesională, iar Ungurii aveau 10 licee, 15 școli civile, 4 școli normale etc...

Iată ce ne spune d-l G. Popa-Lisseanu la pag. 86. „Pentru unitatea statului nostru cea mai grea problemă în Ardeal este problema secuiască. Căci, pe când în celelalte părți ale țării, Ungurii trăiesc izolați și n'au un suport demografic, n'au sate cari să alimenteze sucrența orașelor, în Secuime s'a înjghebat prin împrejurările vitrege ale veacurilor anterioare, alături de populația orașelor, într'o foarte mare parte maghiarizate, sate întregi secuiești, cari au să contribuie la întărirea orașelor ce în definitiv, tot ele au rolul principal în conducerea țării. Iar dacă ajungem, prin dovezi de tot felul, la constatarea că nu există un bloc secuiesc, că nu există o masă complectă secuiască, ci că în mod factice ni se prezintă un ținut secuiesc, care nu este un ținut secuiesc, o țară secuiască, avem datoria să facem să iasă la iveală adevărul adevărat și să ne unim eforturile ca elementul românesc maghiarizat să fie salvat dela pieire și prin aceasta să salvăm însăși unitatea statului nostru“ (pp. 86—87).

De aceea opinia publică ungurească, cât și în afară de hotarele țării noastre trebuie să fie informată în mod precis asupra problemei secuiești — fiindcă Ungurii din Ungaria mistifică adevărul, voind ca să inducă în eroare lumea internațională.

Cele 93 de pagini ce ni le întârșează d-l G. Popa-Lisseanu, sunt date concludente ale unei chestiuni istorice de mare importanță și merită să fie cunoscută de întreaga intelectualitate română și în deosebi de dascălii și preoții ortodocși, pentru ca să se cunoască manevrele iezuitismului papal din trecut și mai ales propaganda subversivă dusă de anumiți istorici unguri.

Geneza Arianismului

— Puncte de sprijin pentru Arianism în teologia creștină anterioară —

De Preotul Gh. Cotoșman
profesor la Academia teologică

Adevărurile creștine trebuiau să fie scrise pe lespedeza inimii și să fie rostite, pe de rost, în intimitatea adunărilor creștine. Urme despre această disciplină întâlnim încă în rugăciunea

dinainte de Sfânta Impărtașanie: „.....că nu voi spune vrăjmașilor tăi taina ta...“; — ori în exclamarea liturgică: „Ușile, ușile“.

Insuși istoricul Sozomen se vede silit a respecta rigorile acestei discipline când scrie: „Crezusem mai întâiu de datoric să transcriu Simbolul ce fu întocmit în această sfântă adunare (sinod. I. ecumenic) spre a lăsa posterității un monument public al adevărului; însă persoane virtuozose, cu care sunt legat prin o strânsă prietenie, stătuindu-mă să trec sub tăcere lucruri ce nu trebuesc să fie cunoscute de cât de preoți și de credincioși, am cedat părerii lor. Căci este probabil, că lucrarea mea va cădea în mâinile unor persoane ce n'au de loc cunoștință de tainele noastre (cap. XX). De și nu vreau să descoper nimic din ceea ce trebuie să rămână secret, totuși nu mă pot dispensa de a spune că Episcopii definiră, că Fiul lui Dumnezeu e de aceeași substanță cu Părintele său, și că ei înlăturară din biserică pe acei ce zic, că a fost un timp, când el nu era, că n'a fost mai înainte de a fi fost făcut, că a fost făcut din ceea ce nu era mai înainte, că el are o altă natură și o altă substanță ca Părintele său și că e supus schimbării“).

Așa se explică deci de ce „literatura veche a bisericii nu vorbește despre unele dogme și acte sfinte“²⁾. Protestantii contestă existența acestei discipline³⁾, iar ca dovadă aduc pe sfântul Iustin Martirul și Filozoful (+165) „care în apologia I. a lui, adresată către păgâni vorbește foarte deschis și în detaliu despre botez și euharistie; catolicii romani însă explică faptul acesta ca o divulgare excepțională, ce o reclama numai scopul apologiei, pe când altfel aceste acte sfinte se țineau de regulă și atunci sercet“⁴⁾.

Când detractorii Creștinismului s'au înmulțit și atacurile lor se îndreptau vijelios contra adevărilor de temelie a Bisericii, conducătorii și fiii ei, înfrângând rigorile disciplinei arcașe, au răspuns cu demnitate, în apologiile și scrierile lor polemice, apărând tainele Legii celei nouă, fapt care a dus la cristalizarea tuturor dogmelor creștine ortodoxe.

Dacă la împrejurările și cauzele enumerate adăugăm și școala în care și-a primit Arie instrucțiunea, precum și mediul în care a trăit, vom înțelege mai bine, cum extravagantele acestui exaltat nemulțumit și pismătăreț, au putut găsi ecou larg în inimile lăncede ale mulți-

1) Sozomen : Istoria bisericăscă, trad. de I. Gheorghian, București, 1897, p. 34—34.

2) E. Popovici, l. c.

3) Di Dr Teodor M. Popescu, eruditul profesor dela Facultatea de teologie din București crede că mai de grabă era oprită vorbirea de cele sfinte între păgâni decât scrierea adevărilor creștine.

4) Idem, p. 427.

mii ignorante, ca și'n cercurile suspuse, inducând în eroare, prin caracterul lor insinuant și de duplicitate, până și pe marele Constantin și pe unii împărați creștini ce i-au succedat, deslănțuind astfel cea mai groasă furtună asupra Ortodoxiei, amenințându-o, la un moment dat, până și cu desființarea integrală.

Spre a putea sesiza și cunoaște mai ușor temeiurile biblice, teologice și filozofice de care s'a servit Arie la construirea eșafodajului ereziei sale, vom descrie în liniamente generale viața și doctrina sa, așa cum ea ne-a fost transmisă de Părinții și scriitorii bisericii.

(Urmează).

Argumentul mișcării¹⁾. (rezumativ)

Argumentul mișcării purcezând dela realitatea obiectivă a mișcării în imanență, concludă în bază principiului cauzalității, existența lui Dumnezeu.

Orișice mișcare sau schimbare din univers își are cauza în altul. Acest altul (cauza), în timp ce provoacă schimbarea, sau rămâne singur neschimbat, sau se schimbă cu această ocazie. În cazul că rămâne neschimbat atunci avem movens imobile, tocmai ceiace voim noi să dovedim. Dar, dacă acel ce cauzează mișcarea sau schimbarea, însuși se schimbă cu această ocazie, atunci iarăș trebuie să fie mișcat sau schimbat de un altul care la rândul său poate să fie un movens imobile ceiace noi căutăm, sau un schimbăcios în care caz suntem siliți să formulăm o nouă serie de raționamente ca mai sus. Dacă totuși am încerca să ne oprim cu seria de raționamente fără a concludă neschimbabilul, am da în absurd fiindcă niciodată nu am căpăta un motiv pentru mișcarea efectivă din univers. Atunci numai ceiace nu se schimbă (Neschimbabilul) poate să fie cauza suficientă și definitivă a mișcării.

Mișcarea din univers trebuie să fi început în timp deoarece durata ei nu este veșnică după cum dovedesc și științele exacte. Căci toate procesele naturale sunt cu puțință prin prefacerea energiei potențiale în energie actuală și viceversa sau dintr'un fel de energie în altfel. După legile lui Clausius cari iau căldura ca punct de plecare, o perfectă și totală prefacere a energiei este imposibilă. Deaceea rezerva de energie și de viață tre-

buie odată să se istovească, când universul va cădea într'un repaus etern.

S'ar putea obiecta că rezerva de energie ar fi infinită. Aceasta însă nu este nici real și nici posibil, și chiar de ar fi să fie așa într'adevăr, atunci cauza mișcării din care rezultă toată rezerva de energie din univers, ar fi trebuit prin întâia ciocnire să fi efectuat o infinită energie care se confundă cu Dumnezeu încât suntem siliți să vâslim în apele panteiste. În lumea materială o rezervă infinită de energie nu este nici posibilă și nici reală deoarece toată energia depinde de masa și viteza mișcării iar dacă ar fi așa atunci o infinită energie presupune o infinită massă și o infinită viteză. Masa universului este însă mărginită deoarece spațiile goale arată posibilitatea masselor mai mari. Totașa și viteza este mărginită și trebuie să fie deoarece un corp cu o iuteală infinită nu poate să parcurgă spații limitate ci numai în afară de timp, ceea ce nu e cazul cu masa universului.

Așa fiind, este evident că, viața lumii are o durată mărginită și atunci nu numai că după un anumit timp se va trece ci la fel a și început. Din toate acestea rezultă:

1) Cauza imobilă a primei mișcări din univers nu poate să fie materie ci numai *spirit*, căci nici o materie nu poate să producă o mișcare dacă n'a fost determinată de un factor extern și materia nemișcată fiind, nu poate să pună pe altul în mișcare.

2) Acest spirit a introdus mișcarea cu *libertate* deci conștient, căci dintr'un infinit de multe și diverse momente ale veșniciei s'a folosit de fapt de un anumit moment ca să introducă mișcarea ce nu poate fi cedat întâmplării, ci l-a ales și hotărât liber.

3) Acest spirit liber este *infinit* căci numai o cauză infinită rămâne neschimbabilă chiar și atunci când produce ceva ce înainte de lume nu era.

4) Toată materia își are mișcarea dela un altul. Deci cauza intrării mișcării în lumea materială trebuie căutată în afară de ea, adică într'o ființă care nu este ca materia de tot indiferentă față de mișcare sau repaus. Acea ființă trebuie deci să fie în stare a se destina pe sine și a activa mișcându-se pentru a putea pune materia în mișcare. În automișcare însă, zace perfectiunea ființelor vii. Deci numai o ființă vie a fost capabilă să miște natura cea fără de viață. Să nu se deducă cumva că mișcarea lumii ar fi cauzată în ultima instanță de viața vegetativă sau sensitivă, căci ambele feluri de

1) Dr C. Gutberlet, Die Theodicee. I. Todoran, Principiul cauzalității în argumentul cosmologic. P. Fr. R. Garigon — Lagrange-Dieu.

viață sunt legate de materie. Deci numai o viață curat spirituală poate fi prima cauză a mișcării.

5) Dacă mișcarea lumii a fost introdusă într'un timp ales cu libertate, scopul nu a putut fi altul decât recunoașterea adevărului, iubirea de bine și înobilarea de frumos. Trebuie deci să existe o ființă reală care prin adevăr bine și frumos schimbă totul, mișcă lumea întreagă și domnește fără schimbare cu legile sale și principiile metafizice atât natura materială cât și cea spirituală.

Deci acel spirit conștient și infinit, ce a impus mișcarea universului, creat cu libertate de el, cu un scop cuprins în nemărginitul teren al adevărului, binelui și frumosului, este Dumnezeu cel viu, care, chiar pe sine din veți s'a cauzat, eternul și necuprinsul Dumnezeu.

Petru Turlici.

Cercuri preoțești.

In comuna Cireșul: Duminecă în 31 Octomvrie a. c., s'a ținut în comuna Cireșul cercul preoțesc „Criciova”, la cre au participat preoții: Toma Birescu-Cireșul, Silviu Secoșan-Criciova, Aurel Rusulescu-Criciova, Dimitrie Blidariu-Jdioara și Ieromonahul Dositei V. Popovici-Criciova II (parohia ruteană).

La ora 10 a. m., s'a săvârșit în sobor sfânta Liturghie, răspunsurile fiind date de corul local, sub conducerea dlui inv. Lucian Secoșan, predicându la Priceasnă par. Blidariu despre evanghelia zilei, iar la împărțirea anaferei par. Birescu din loc, în cuvinte frumoase arătând însemnătatea tinerii cercurilor preoțești, precum și scopul ce-l urmăresc, mulțumind apoi preoților participanți pentru cinstea ce au făcu-o comunei prin ținerea acestui cerc.

După masă s'a săvârșit în sobor Vecernia predicând par. Rusulescu despre „sectarism”.

Deși comuna Cireșul este o comună mai mică, totuși numărul credincioșilor cari au participat la acest eveniment a fost mare, ba a participat și un număr de credincioși ruteni. Atât serviciile divine cât și predicile preoților au fost ascultate cu toată atențiunea.

In comuna Sacul: Duminecă 31 Octomvrie, frunțașă comună de pe valea Timișului, Sacul, a avut din nou un praznic mareț de afirmare religioasă, națională și culturală. Cu ocazia acestei zile sute de credincioși de pe valea Timișului și de pe valea Bistrei s'au întrunit în această comună pentru a participa la sfințirea steagului „Oastei Domnului”.

Concomitent cu acest act de înălțare sufletească s'a ținut „Cerc Pastoral” și „Cerc învățătoresc”.

Dis de dimineață se vedeau venind din toate direcțiile grupuri de „ostași” în frunte cu „prapori” sfințiți cântând imne de laudă lui Dumnezeu.

La ora 9 și jum. s'a început sf. liturgie la care au servit preoții: E. Lăpăduș Căvâran, D. Lupea Jena, P. Adam Tincova, R. Lăpăduș Sacul și V. Soceneanțu parohul locului. Răspunsurile au fost date cu precizie de corul școlărilor, condus de directorul D. Biriș. Participanții au fost în număr atât de mare, încât mai mult

de jumătate din ei au trebuit să stea în ograda bisericii. După celebrarea sf. liturgii s'a purces la actul sfințirii steagului, la care a ținut o cuvântare frumoasă despre steag președintele cercului par. E. Lăpăduș, iar V. Soceneanțu o predică înălțătoare și edificatoare despre „sf. Cruce”. Din biserică credincioșii, în frunte prapori, preoți și învățători, — formând un cortegiu impozant — au mers la Casa națională.

În „Casa națională” președintele cercului învățătoresc A. Rachitovan ține o cuvântare convingătoare despre necesitatea colaborării între biserică și școală pentru promovarea sentimentului național religios. Aici a mai vorbit par. D. Lupea din Jena arătând foarte documentat rolul „Oastei Domnului” și normele după cari să se conducă ea pentru a fi cu adevărat folositoare mântuirii sufletelor. Domnișoara Petrinia Popescu a vorbit despre „Bolile sociale”. Între conferințe corul elevilor, condus de d-l Biriș a executat cântări patriotice iar „ostașii” au executat în corpore cântări religioase; elevii d-nei N. Drecler și d-lui Lăpăduș au declamat poezii religioase și naționale. După program par. Soceneanțu mulțumeste cercului învățătoresc pentru răspunsul de a fi participat la această manifestare religioasă, făcând prin aceasta să reinvie timpurile când preotul și învățătorul umăr la umăr lucrau pentru ridicarea poporului bănățean. La urmă frunțașul țaran P. Ghiocel, ostaș al Domnului, în cuvinte frumoase și bine simțite a ținut o cuvântare în care își arță mulțumirea sufletească pentru frățietatea creștinească care a caracterizat serbarea și pentru frumoasele cuvântări cari au edificat sufletele, mulțumind totodată tuturor cari au participat la această serbare creștinească.

Nimbul serbării a fost ridicat de învățătorii A. Rachitovan, D. Biriș, N. Drecler, R. Lăpăduș, Stefania Stroescu, Liviu Voștinariu, Talida Voștinariu, P. Roșu cu doamna, V. Olariu, D. Neagoe, S. Dumitrașcu, S. Belodedici, I. Cornean și P. Popescu și mulțimea de intelectuali din loc și jur. La ora 2 și jum. s'a dat o agapă creștinească la mesele bogate ale frunțașului inimos P. Ghiocel la care au participat aproape 300 persoane. La masă par. R. Lăpăduș a spus cuvinte frumoase despre „bărbăția creștinească”. La orele 4 a. m. terminându-se sf. vecernie preoții și învățătorii, ostașii și mulțimea oaspeților au pornit spre satele lor cu inimile înălțate și cu sufletele pline de sentimente frumoase pentru biserică și neam.

Marti în 9 Noemvrie s'a ținut cerc în Zlagna cu participarea preoților: preș. I. Jucos, N. Cojocariu, N. Lazăr, M. Seracin, N. Cojocariu și Gh. Golopența. S'a oficiat sf. liturgie în sobor; la priceasnă președintele, arătând însemnătatea întruniri preoților, dă cuvânt par. G. Golopența care, cu juvenila vervă a explicat frumsețea credinței noastre dela care unii totuși abat, și a combătut aceste rătăcirii și îndeosebi rătăcirea sectei pocăiților.

Efectul tinerii cercurilor preoțești se vede, căci credincioșii încep să alerge într'un număr mai mare la biserică și să asculte cu mai mult interes serviciile divine ceea ce înseamnă că sentimentul religios începe să se infiltreze tot mai adânc în sufletul poporului.

Poșta Redacției.

Marinimoasa creștină anonimă din Timișoara, care a trimis la Episcopie suma de Lei 2000 pentru întreținerea în internat a unui elev cantor sărac, — să binevoiască a lua la cunoștință că ajutorul dsale s'a destinat elevului Pavel Luchescu din Racovița — orfan de mamă și părăsit de tată.

ȘTIRI

Onomastica Măriei Sale Marelui Voevod Mihaiu, Moștenitorul Tronului a fost serbată Luni, sărbătoarea SS. Arhangheli Mihail și Gavril. La bucuria generală a Țării, cu care este îmbrățișat Măria Sa, tânărul sublocotenent al Țării s'a atașat și preoțimea cu populația dreptcredincioasă a Eparhiei noastre, înălțând în biserici rugăciuni pentru sănătatea și fericirea augustului vlăstar.

Noul administrator protopresbiterial al trac-tului Caransebeș, pe urma morții mult regretatului proto-presbiter Andreiu Ghidiu a fost numit pâr. Isaia Suru. În parohia vacantă a fost numit administrator pâr. Pavel Bogoevici.

Un gest grăitor. În legătură cu ordinul ca toți preoții să se intereseze de ceară pe seama fabricii de lumânări și indirect pentru trebuințele lor culturale, s'a înregistrat deunăzi un gest grăitor din partea unui preot al nostru. Anume, părintele Nicolae Cibian din Temerești a trimis și un ajutor în bani. Deși, mulțumită lui Dumnezeu, instituțiunile noastre nu sunt în starea de a recurge la ajutorul bănesc al preoților singurateci, luăm cu bucurie act de semnificația morală a gestului părintelui Cibian.

Salariile preoților pe luna Octomvrie se lichidează la Cassa diecezană. S'au reținut Lei 200 pentru două cazuri de moarte.

În numărul viitor vom publica numele restanțierilor în plata abonamentului la Foaia Diecezană și a celor cari n'au trimis cantitatea de 5 kg. ceară pentru fabrica de lumânări.

„Rolul nostru în munca de încheiere a Statului român” este intitulat un mănunchiu de șase conferințe rostite în anii 1920—21 și 22 de învățătorul Pavel Jumanca. După publicarea nu de mult a Anuarului asociației învățătorilor din județ, același harnic președinte, dl P. Jumanca ne dă în cele 100 de pagini o icoană de însuflețirea și îndemnul la muncă pe care și le dădea învățătorii noștri în anii imediat după marea prefacere. Închinarea cărții „memoriei învățătorilor români confesionali de odinioară, cari au ținut trează conștiința națională și au pregătit sufletele pentru vremile ce aveau să vină” talmăcește valoarea ei, cinstind simultan pe autor.

Nr. 6060 Sc. 1937.

Note oficiale.

Deoarece nici până la data de astăzi o seamă de parohii nu au trimis protopopiatelor rezultatul tasului marinei, acelea să se execute în termen de 10 zile cunoscând că după acest nou termen li se vor aplica măsuri pentru stă-

vilirea neglijenței în executarea ordinelor legate de termene.

Caransebeș în 13 Noemvrie 1937.

Episcopul diecezan:

† VASILE

* * *

Nr. 6246 Sc 1937.

Ca și în anul trecut am dispus ca să se trimită fiecărui Oficiu parohial câte un stoc de calendare — în raport cu populația comunelor.

Aceste calendare pe anul 1938 se trimit în cursul acestei săptămâni, trimițându-se adecă la fiecare 10 exemplare câte unul gratuit pentru preotul care le distribuie.

Prețul — cu toată scumpirea hârtiei — a rămas același de Lei 16 exemplarul.

Pentru ocolirea speselor de poștă, costul calendarelor trimise se va încasa dela preoți în luna Ianuarie. Cei cari vreau să trimită banii mai înainte, îi vor trimite cassei noastre diece-zane, indicând în ce scop s'au trimis.

Caransebeș în 13 Noemvrie 1937.

Episcopul diecezan:

† VASILE

* * *

Nr. 6283 B 1937.

Toți preoții cari până la 31 Martie 1938 împlinesc noi termene de gradatie, cu începere dela 1 Aprilie 1938 sunt îndreptățiți la câte o nouă gradatie.

În urmare, toți acești preoți, adecă cei cari împlinesc 5, 10, 15 și 20 ani de serviciu bisericesc până la 31 Martie 1938, să-și înainteze, până cel mult la 10 Decemvrie a. c., cererile lor pentru încuviințarea gradatiei noi.

Cererile să se înainteze pe cale ierarhică, adecă prin Prea On. Oficii protopopești.

La cerere se vor anexa cuvenitele certificate despre toți anii de serviciu, eliberate de către oficiile protopopești în drept și timbrate în regulă.

Cererile intrate după 10 Decemvrie a. c., precum și cele ajustate cu certificate de serviciu netimbrate sau timbrate insuficient, nu se vor lua în considerare și preoții respectivi nu vor fi trecuți pe tabloul celor îndreptățiți la o nouă gradatie.

Caransebeș la 9 Noemvrie 1937.

Episcopul diecezan:

† VASILE

Nr. 3875 B 1937.

Notă oficială.

Sfântul Sinod fiind sesizat în ce limite să se acorde concediile preoților, diaconilor și cântăreților și luând în cercetare acest caz în ședința sa dela 16 Iunie a. c., a hotărât următoarele:

1) Preoții, diaconii și cântăreții au drept la o lună concediu pe an, acordat de episcop.

2) Concediile dela o lună până la trei luni se acordă de Consiliul eparhial și numai pentru caz de boală bine motivată. În ambele cazuri de mai sus se va plăti salariul întreg.

3) Pentru cazuri de boală cari reclamă concedii mai mari de trei luni salariul se reduce cu 50% care se va da suplitorului.

4) Concedii mai mari de trei ani nu se admit, titularul în acest caz se consideră demisionat.

Ceeace se aduce la cunoștința On. Preoțimi parohiale spre știre și conformare.

Caransebeș din ședința Consiliului eparhial ținută în 28 Octomvrie 1937.

Episcopul diecezan:

† VASILE

Publicație de licitație.

Pe baza aprobării Venerabilului Consiliu Eparhial Caransebeș cu Nr. 5149 E. ex. 1937, ddo 9 Octomvrie 1937, se escrie licitațiune publică pentru vânzarea fostei școale confesionale din Unip, constătătoare din următoarele:

- 1) 2 camere.
- 2) 1 bucatărie.
- 3) 1 sală de învățământ.
- 4) 1 cămară.
- 5) 1 grădină de 685 stj².

Prețul exclamării este de 33,000 Lei.

Licitanții sunt obligați a depune cautiune de 10% din prețul exclamării în bani gata.

Cheltuelile împreunate cu facerea contractului privesc pe cumpărător.

Contractul încheiat devine obligator pentru cumpărător imediat după semnare, iar pentru comuna bisericască după aprobare din partea Venerabilului Consiliu Eparhial.

Licitațiunea se va ține la 29 Noemvrie 1937, orele 10 în Unip.

Spese de deplasare comuna bisericască nu acordă.

Unip, la 24 Octomvrie 1937.

mp. Ioan Fărcașescu
paroh ort. rom.

mp. Ioan Șibu
notar.

Comitetul Școlii Normale de Învățători „Ioan Popasu” din Caransebeș

Nr. 289/1937-38.

Publicațiune de licitație.

Comitetul Școlar al Școlii Normale de Învățători „Ioan Popasu” din Caransebeș, aduce la cunoștință celor interesați că, în ziua de 4 Decemvrie 1937, la orele arătate mai jos, în cancelăria școlii se va ține a treia licitație publică — neaprobându-se rezultatul licitației a doua — pentru a se aproviziona cu următoarele:

1. La orele 9 a. m. pentru circa: 10.000 kg. porumb, 5.000 kg. orz.

2. La orele 10 a. m. pentru circa: 6.000 kg. carne de vită, 1.000 kg. carne de porc, 600 kg. carne de vițel, 1.200 kg. carne de oaie, 500 kg. mezeluri (salamă de iarnă și vară, cârnați de porc, sarfale, parizer, polonez, de șuncă, etc.), 400 kg. unsoare topită.

3. La orele 11 a. m. pentru circa: 700 kg. brânză de oaie, 200 kg. brânză de vacă, 5.000 litri lapte, 150 kg. smântână, 100 kg. unt și 8.000 bucăți ouă de găină.

4. La orele 4 p. m. pentru circa: 400 kg. săpun de rufe.

5. La orele 5 p. m. pentru circa: 20 kg. ardeiu măcinat, 15 kg. piper boabe, 6 kg. ceaiu, 3 kg. cheag, 3 kg. chimion, 15 kg. supliment Frank la cafea, 120 kg. drojdie, 50 kg. gris, 20 kg. mac, 3 kg. scorțișoară pisată, 1/4 kg. vanilie, 3 kg. muștar, 2000 kg. lămâi, 5 kg. sare de lămâie, 1/8 kg. salicil, 3 kg. stafide, 200 kg. cafea boabe prăjită, 100 kg. linte, 100 kg. mazăre, 600 kg. orez, 300 kg. arpăcaș, 300 kg. oțet, 10 kg. untdelemn, 80 kg. ulei vegetal rafinat, 700 kg. zahăr, 100 kg. pește sărat mare, 70 kg. sodă caustică, 1.300 kg. sare de bucatărie, 20 kg. scrobeală, 10 kg. sineală pentru rufe, 1.000 kg. paste făinoase de Timișoara sau Sibiu.

Licitațiile se vor ține în conformitate cu art. 88—110 din Legea Contabilității Publice, Regulamentul Oficiului Central de Licitații și normele publicate în „Monitorul Oficial” Nr. 127/1931.

Licitanții vor depune ofertele închise și sigilate împreună cu o garanție de 5% din prețul licitat.

Ofertele se vor face în conformitate cu caetele de sarcini, cari se pot vedea în toate zilele la direcțiunea școlii la orele 8—12 a. m.

Caransebeș la 10 Noemvrie 1937.

Președintele Com. Școlar:
ss. Gh. Repede

Secretarul Com. Școlar:
ss. Gh. Neamțiu

Casa No. 1

din Strada Dâlmel

cu 4 camere, 1 bucatărie, cameră de alimente, grajd și încă o locuință în curte se vinde din mână liberă.

Informațiuni la proprietar.

(1—3)

Corpul Portărilor Tribunalului Caransebeș.

Port. Nr. 535—537/1927.

Publicațiune de Licitație.

Subsemnatul șef portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș, în baza art. 102 din legea LX. din 1881 și în baza art. 19 din legea 1908 prin aceasta public, că în urma decisului Judecătorei mixte din Caransebeș de sub Nr. 4841/1927, efectuându-se execuțiunea la 12 Martie 1937, în favorul următoarei Masa falimentară a Primei bănci Grănicerești reprez. prin curatorul Dr. Nicolae Ionescu avocat din Caransebeș, contra pentru suma de 80.000 Lei rest capital și accesorii pretenziune care a fost sechestrată (poprită) de creditorii următoarei Cornel și Solomon Negrei dom. în Caransebeș pentru suma de 53.900 Lei capital și acces., la cererea cărora în baza art. 124 din legea LX. 1881, prin decusul Nr. 4841/1927 a Judecătorei mixte Caransebeș, pentru continuarea urmăririi a fost autorizat curatorul Dr. Nicolae Domăneanțu avocat în Caransebeș, mobilele sechestrate și suprasechestrate cari s'au prețuit în 16.600. Lei și anume:

1) un bufet mare, 2) un bufet mic, 3) una masă cu 6 scaune, 4) una oglindă mare, 5) un birou mic, 6) un otoman, 7) trei tablouri cusute cu rame, 8) opt tablouri pictate cu rame, 9) una față de masă plușată, 10) un ceas pendul, 11) una toaletă, 12) două noptiere se vor vinde prin licitație publică.

Deci în urma decisului Judecătorei mixte din Caransebeș, de sub Nr. 4841/1927 G. pentru încasarea creanței de 53.900 Lei capital cu 6% interese din 27 Iunie 1933 și spesele de 17.578 Lei stabilite până în prezent, se fixează licitație **pe ziua de 30 Noemvrie 1937 la orele 16 în comuna Armeniș la locuința urmăriților** și toți aceia cari au voie a cumpăra, sunt invitați cu aceia observare, că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX. din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației sau mai sechestrat și mai înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate, de acoperire asupra licitației în baza art. 120 a legii LX. din 1881 deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș, la 6 Noemvrie 1937.

Șef Portărel Dr. C. Stângu.

Anunț.

Comuna bisericască ort. rom. Domașnea, județul Severin situată pe șoseaua națională Caransebeș-Orșova, cu târguri anuale și săptămânale, cât și cu piața frecventată în fiecare săptămână, da în chirie „**casa cu etaj**” compusă din 7 camere cu sală mare, bucatărie,

pivniță, cămară, magazie etc., cu aranjamentul complet pentru prăvălie și hotel pe timp de 3 ani, sau după înțelegere.

Chiria anuală dela 12,000 Lei în sus.

În numele Consiliului parohial:

Simeon Răsvan

paroh și președinte.

Aviz pentru lucrări bisericesti.

Firma

Aurel Cotârlă

sculptor, Oravița, județul Caraș

execută tot felul de lucrări bisericesti precum: Iconostase, Tronuri, Strane, scaune, chivoturi, ripizi etc.

Pentru lucrări mari, ca Iconostase, etc. pot veni la fața locului pentru pregătirea planului și devizului și a da toate informațiunile necesare.

Am lucrat la peste 150 bisercii, lucru ce pot dovedi cu certificate de mulțumiri din partea acelor unde am lucrat. Premiat cu diplome și medalii de aur și argint dela expozițiile din București, Panciova, Lugoj, Sibiu.

31—52

Rog sprijinul binevoitor.

Aducem la cunoștința On. public cetitor, că

Calendarul Românuluipe anul **1-9-3-8**

ANUL AL L-lea

a apărut și se află de vânzare la **Librăria Diecezană din Caransebeș**, cu prețul de **Lei 16—**

Tipografia și Librăria Diecezană Caransebeș.